

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING
 Enhet 2
 Ulf Nordberg

DOM
 2013-08-15
 Meddelad i
 Jönköping

Mål nr
 2891-13
 3319-13
 Domare 2:4

SÖKANDE

Bravida Sverige AB, 556197-4188
 Mikrofonvägen 28
 126 81 Stockholm

Ombud: Advokaten Henrik Gallus
 Advokatfirman Kjällgren i Lidköping AB
 Älvgatan 16
 531 31 Lidköping

MOTPART

Lidköpings kommun
 Skaragatan 8
 531 42 Lidköping

Ombud: Kommunjuristen Emelie Olsson
 Lidköpings kommun
 Servicekontoret
 531 88 Lidköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Lidköpings kommun (kommunen) genomför en upphandling, förenklat förfarande, som benämns Belysning Vinningaskolan (ref. 2013/13). Genom tilldelningsbeslut har annan leverantör än Bravida Sverige AB (bolaget) antagits och Bravida har därefter ansökt om överprövning. Därefter har kommunen i skrift som inkom till förvaltningsrätten 4 juli 2013 meddelat att kommunen samma dag fattat beslut om att avbryta upphandlingen. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak att kommunen instämmer i den

Dok.Id 107360

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Hamngatan 15	036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	036-15 66 55	måndag – fredag 08:00-16:00

uppfattning bolaget framfört i sin ansökan om överprövning, d.v.s. att anbuden från Elektrobyrå i Hjo AB (Elektrobyrå) och Imtech Elteknik AB (Imtech) borde ha förkastats eftersom anbuderna inte uppfyllt samtliga skalkrav. Eftersom endast ett anbud därefter återstår kan upphandlingen inte genomföras affärsmässigt och med utnyttjande av marknadens konkurrensmöjligheter.

Förvaltningsrätten har berett bolaget möjlighet att yttra sig över kommunens möjligheter och beslut. Bolaget har i anslutning till detta meddelat att bolaget vidhåller sin ansökan om överprövning och där framförda yrkanden. Bolaget har även ansökt om överprövning av kommunens beslut att avbryta upphandlingen samt yrkat att förvaltningsrätten ska besluta att beslutet att avbryta upphandlingen tills vidare inte ska gälla (inhibition). Förvaltningsrätten har i beslut den 22 juli 2013 avslagit bolagets inhibitionsyrkande.

YRKANDEN

Bolaget yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett varvid Elektrobyrå och Imtech ska uteslutas från upphandlingen och bolaget tilldelas aktuellt kontrakt. I andra hand yrkar bolaget att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett varvid anbudsutvärderingen ska göras om utan beaktande av anbuderna från Elektrobyrå och Imtech. Vidare yrkar bolaget att förvaltningsrätten ska undanröja alternativt ogiltigförklara kommunens beslut att avbryta upphandlingen samt förklara att upphandlingen ska återupptas och slutföras.

Kommunen anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget: Upphandlingen har kunnat genomföras på ett affärsmässigt sätt och med utnyttjande av marknadens konkurrensmöjligheter. Detta visar de i upphandlingen lämnade anbuden. Det föreligger därmed inget hinder mot att vid en ny utvärdering tilldela bolaget kontraktet i upphandlingen. Vidare har kommunen inte haft sakliga skäl för att avbryta upphandlingen. Kommunen har inte heller haft behörighet eller befogenhet att fatta nu aktuellt beslut. Därutöver har bolaget genom kommunens förfarande betagits sin rätt till rättslig prövning i enlighet med sin först ingivna ansökan om överprövning.

Kommunen: Det har funnits sakliga skäl att avbryta upphandlingen. Vid sådant förhållande återstår inga frågor att pröva.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Av rättsfallet HFD 2013 ref. 5 framgår bl.a. följande. Av 16 kap. LOU framgår att domstolsprocessen i ett upphandlingsmål inleds genom en ansökan och att processen avser en överprövning av den upphandling som klandras i ansökningen. Överprövningen tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU. Vid bifall ska domstolen besluta antingen att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan den har rättats. Domstolen är inte beroende av yrkande från parterna när den ska avgöra vilken av dessa åtgärder som den ska besluta om (RÅ 2005 ref. 47) och den som fått bifall till sin ansökan har inte rätt att föra talan mot domstolens val av åtgärd (HFD 2012 ref. 2).

Av EU-domstolens praxis framgår att beslut att avbryta en upphandling inte är förbehållna undantagssituationer eller då det finns tungt vägande skäl, samt att en förutsättning för ett beslut att avbryta en upphandling är att den upphandlande enheten följer de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i synnerhet (C-92/00, HI, REG 2002 s. I-5553 punkt 40 och 47). Av praxis följer vidare att det inte finns någon skyldighet för en upphandlande enhet att fullfölja en påbörjad upphandling (jfr C-92/00, HI, punkt 41 samt RÅ 2008 ref. 35 och där angivna rättsfall). Även när orsaken till avbrytandet är att den upphandlande enheten inser att den med hänsyn till innehållet i anbudsinfordran, på grund av fel som enheten begått vid sin förhandsbedömning, inte har möjlighet att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har enheten ansetts ha haft rätt att avbryta upphandlingen (C-244/02, Kauppatalo Hansel, REG 2003 s. I-12139).

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet RÅ 2009 ref. 43 uttalat bl.a. följande. Enheten har rätt att själv avgöra när det finns förutsättningar för att inleda en upphandling och när en inledd upphandling behöver avbrytas. Möjligheten att avbryta en upphandling är emellertid begränsad. Av tidigare nämnd praxis (se ovan, förvaltningsrättens anm.) framgår att ett beslut om avbrytande måste vila på sakligt godtagbara skäl och att det inte får vara godtyckligt. Ett sådant beslut måste vidare följa de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i synnerhet (jfr särskilt tidigare nämnda beslut i målet C-244/02, Kauppatalo Hansel). Vidare har Högsta förvaltningsdomstolen i rättsfallet RÅ 2008 ref. 35 uttalat bl.a. följande. Någon klar och entydig praxis angående vad som kan utgöra sakligt godtagbara skäl för ett avbrytande har ännu inte utbildats.

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandlande myndighet har möjlighet att avbryta en påbörjad upphandling så länge den har sakligt godtagbara skäl. Detta gäller även om en ansökan om överprövning av upphandlingen handläggs i domstol. En leverantör har dock möjlighet att begära överprövning även av beslutet att avbryta upphandlingen. Förvaltningsrätten har då att pröva om den upphandlande myndigheten haft sakligt godtagbara skäl för sitt beslut. Om förvaltningsrätten finner att den upphandlande myndigheten haft sådana skäl är upphandlingen att anse som avslutad om beslutet inte ändras av högre instans. Om förvaltningsrätten finner att den upphandlande myndigheten inte haft sakligt godtagbara skäl kan förvaltningsrätten upphäva beslutet att avbryta upphandlingen, som då är att anse som pågående på samma sätt som om beslutet om att avbryta upphandlingen aldrig fattats. En tidigare ingiven ansökan om överprövning av upphandlingen kan då prövas på vanligt sätt. Dock kan förvaltningsrätten inte ålägga en kommun eller annan upphandlande myndighet att ingå ett civilrättsligt avtal med extern part. Bolagets i första hand framförda yrkande kan således redan av detta skäl inte bifallas.

I förevarande fall finner förvaltningsrätten inledningsvis inte skäl att frångå parternas samstämmiga uppfattning om att anbuden från Elektrobyrå och Imtech rätteligen skulle ha förkastats. Vid sådant förhållande kvarstår endast bolagets anbud. Därmed föreligger, i enlighet med kommunens uppfattning, sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen p.g.a. bristande konkurrens. Detta innebär att bolagets ansökan om överprövning ska avslås, såväl avseende upphandlingsförfarandet som avseende beslutet om att avbryta upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Susanne Karlberg

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.